

N. Jensen: Den høitærede Minister ubtalte, at Retspørgsmaalet i denne Sag var traabt frem med en saadan Styrke, at det havde haft en skadelig Indflydelse paa Forhandlingerne, men dette kan jeg ikke indrømme, thi vi kunne umuligt ved en Afgjørelse som den, her skal træffes, see bort fra Retspørgsmaalet, om vi end maae see derpaa med andre Øine, end en Dommer vilde gjøre. Det er i høieste Grad af Vigtighed, at vi tage Hensyn til selve Retspørgsmaalet, og jeg maa da for mit Vedkommende erklære, at de Betænkkeligheder, jeg allerede ved Sagens første Behandling havde ved at gaae ind paa Regjeringens Udkast, saa langt fra ere blevne formindskede, at de tværtimod ere blevne saaledes bestyrkede ved de Overveielser, jeg senere har havt Anledning til at anstille, at jeg hverken kan stemme for Regjeringens Udkast eller for Udvalgets Forslag. Jeg skal tillade mig i al Korthed at sige, hvorledes jeg opfatter den hele Sag. Spørgsmaalet om Servituten stiller sig for mig saaledes, at jeg vel maa indrømme, hvad der med stor Styrke er gjort gjældende fra anden Side, at de vedkommende Ciere i sin Tid have faaet Vederlag derfor (Winther: Det vide vi ikke!). Nei, men jeg vil dog gaae saa vidt, at jeg vil indrømme det. Samtidigt dermed vil jeg imidlertid holde paa, at Staten, saalænge den har havt denne Servitut liggende paa Eiendommene, det vil med andre Ord sige, saalænge den har benyttet sig af Servituten ved at opretholde Fæstningen, ogsaa har faaet Vederlag for, hvad den maatte have givet. Retspørgsmaalet er for mig ikke saa indviklet, som det naturligtvis maa være for de retskynlige Medlemmer, thi, naar jeg seer hen til Placaten af 13de October 1824 — det er jo den, hvoraf Servituten nærmest maa finde sin Forklaring, — bliver der for mig ikke den allermindste Tvivl om, at denne Servitut ene og alene er paalagt, ikke som den høitagtede Minister nys bemærkede, af Hensyn til Forsvarsvesenet, men af Hensyn til Fæstningen, og at den daværende Regjering, idet den udstedte denne Placat, ikke har havt mindste Tanke om at ville holde denne Servitut i Hævd, hvis den fik isinde at sløise Fæstningen; for mig er det ganske utvivlsomt, at det ikke

har været den daværende Regjering's Tanke at ville kunne skaffe med denne Servitut, hvis Fæstningen forsvandt. — Naar det er foreslaaet, at man skulde give Regjeringen Fuldmagt til at forhandle med Communen om Overdragelsen af det omhandlede Terrain, maa jeg tilstaae, at jeg ubetinget er imod dette Forslag. Dette er dog ikke saaledes at forstaae, at jeg ikke skulde ønske, at Communen fik Eiendomsret over den Deel af Terrainet, som Staten eier, og derved den Naadighed over det, som er ønskelig af Hensyn til dets forstandige Venyttelse og navnlig dets hensigtsmæssige Byggelse, thi jeg erkjender tilfulde, at man bør gjøre, hvad man kan, for at skaffe Communen denne Ret, men jeg er imod, at der ved Lov gives Regjeringen en saadan Fuldmagt, fordi jeg føler mig overbevist om, at Kjøbenhavn's Commune i dette Tilfælde vilde øve et Tryk paa Regjeringen, som ikke vilde være heldigt for Statskassen, samt fordi det staaer klart for mig, at der, forsaavidt der fra Communens Side maatte være noget Ønske om at faae en saadan Ordning bragt istand, ikke vilde være det Allermindste iveien for, at Underhandlinger kunne indledes derom, hvorefter vi da i en senere Samling kunde faae et Forslag fra Regjeringen om at stadfæste saadanne foreløbige indlede Underhandlinger. Jeg mener, at det er aldeles feilagtigt, naar Rigsdagen vil nøde Regjeringen til at gaae til Communen for at opfordre den til at tage sig af denne Sag, thi det er Noget, som hverken Rigsdagen eller Regjeringen som saadan i mindste Maade skal tage sig af. Ansæer Communen det ikke for rigtigt at faae en saadan Ordning bragt istand, skal hverken Rigsdagen eller Regjeringen paatrænge den en saadan Ordning. Den høitagtede Minister anfører til Støtte for hele sin Betragtning af Sagen, at Fæstningsværkerne ikke vilde blive nedlagte, saalænge der ikke kan komme et Forlig istand, og at Servituten paa de private Grunde altsaa saalænge vil vedblive at bestaae, men jeg kan ikke give Medhold til en saadan Betragtning, thi det er os dog Alle vitterligt, at Fæstningen factist er nedlagt. Vil man her tee sig, som om den ikke var nedlagt, vil man lade, som om den bestaaer, medens man veed, at man kun gjør denne Manoeuvre for at afpresse